

HANKO

Yleistä

Helsingin Seudun Lintutieteellisen Yhdistyksen Tringa r.y.:n ylläpitämä Hangon lintuasema (Halias) perustettiin helmikuussa 1979. Tämä maamme eteläisin asema sijaitsee Hankoniemen äärimmäisessä ulkosaaristovyöhykkeeseen työntyvässä lounaiskärjessä, Uddskatanilla (59°49' N, 22°54' E), jonka kallioiden, matalakasvuisten metsiköiden ja pensastojen suojassa lintujen verkkopyynti tapahtuu. Paikalla olevalta muotönhavainnointibunkkerilta on esteetön näköala kaikkiin ilmansuuntiin. Kahlaajia pyydetään katiskoilla pääasiassa aseman välittömässä läheisyydessä sijaitsevalla Gäsörsuddenin some-rikkoisella särkällä.

Keväällä Uddskatan kokoa vain niukasti lepäileviä pikkulintuja, joten jatkuva verkkopyynti ei ole tarkoituksenmukaista. Silloin keskitytään pääasiassa muotönhavainnointiin. Syksyllä stajaus ja rengastus ovat yhtä tärkeitä täydentäen toisiaan havaintomateriaalia kerätessä.

Toiminta ja tulokset

Kevään 1982 miehitys oli valitettavan katkonaista. Havainnointipäiviä kertyi vain 46. Sitä vastoin syyskaudella miehittäjistä oli ylitarjontaa. Syksyn toiminnasta vastasivat Jukka Haapala ja Pekka Nikander. Asema oli yhtäjaksoisesti miehitettyä 18.7.—7.11., jona aikana muuttoa seurattiin yhteensä 577 tuntia. Neljän tunnin aamuvakio suoritettiin lähes joka päivä. Lintujen rengastuspyynnissä käytettiin kahdeksaa kahlaajakatiskaa, kolme haukkahäk-

kiä ja 17 verkkoa. Vakioverkkojen (12 kpl) osuus tiheäsilmaisten antamasta lintumäärästä oli peräti 92,2 %.

Koko vuoden rengastusmäärästä (6915 yksilöä 110 lajista) syksyn osuus oli 6575 yksilöä 101 lajista. Tehostettu katiskapyynti tuotti tuloksia. Rengastetuista 557 kahlaajasta (21 lajia) runsainpia olivat suosirri (348), tylli (67), isosirri (29) ja kuovisirri

Uddskatanin bunkkeri on erinomainen stajauspaikka. — Valok. M. Lehti.

(22). Kovan petolintusyksyn näyttävin laji oli varpushaukka, jonka runsaus oli Haliaksen oloissa ennennäkemätöntä. Havaittuja kirjattiin peräti 5170, joista 137 rengastettiin. Edellisten syksyjen vastavat luvut ovat -81: 1791/36, -80: 1966/30 ja -79: 2664/31. Käyttöön otetut uudet petoverkot nostivat hieman viime syksyn rengastusmäärää, mutta muu-

Hangon asemarakennus. — Valok. M. Lehti.

ten luvut ovat jotakuinkin vertailukelpoisia. Sini-suohaukkoja havaittiin parhaana päivänä 12.9.63 muuttavaa, merikotkia syksyn aikana 17 ja maakotkia neljä. Nuori muuttohaukka lämmitti havainnoijien mieltä 25.8. matkatessaan bunkkerin ohi merelle.

Haliaksen nimikkolajien, tiaisten ja muiden vaelluslintujen, esiintyminen ei tarjonnut viime syksynä yllätyksiä. Hömö- ja talitiaisen rengastusmäärät pysyivät selvästi edellisvuotisia alhaisempina. Sinitiaisen liikehdintä oli viime kauden tapaan sangen runsasta. Rengastuksia kertyi 760. Kuusitiaisien muuttajamäärät näyttävät vuosien hiljaiselon jälkeen olevan nousussa. Nyt niitä rengastettiin viisisataa, mikä on aseman ennätys. Mutta minkälainen mahtakaan olla kuhina Uddskatanilla silloin, kun ne lähtevät joukoittain liikkeelle! Pyrstötiaisella havaittiin vain vähäinen vaellus. Lapintiaista ei tavattu.

Kevätkauden erikoisuuksista mainittakoon mustaleppälintu 16.4., isolokki 17.4., ristisorsia parhaana päivänä 12 yksilöä, sirosuohaukka ja neljä leveäpyrstökiihua 1.6. ja viitasirkkalintu 3.6. Syksyn harvinaisuuksia edustivat isokirvinen 20.9., heinäkurpat 12. ja 28.9., lyhytnokkahanhi 27.9., kirjosiipi-uunilintu 3.10., hippiäisuunilintu 14.10. ja pikkukajava 26.10. Rengaskontrolleista kannattaa mainita, että syksyllä pyydystetyistä pyrstötiaisista peräti viidellä kiilsä tuore eestiläinen Matsalu-rengas nilkkaasaan. Ulkomaisia kontrolleja tehtiin yhteensä 15 ja kotimaisia 17.

Asemalle pääsy

Haliaksen sijaitessa vapaasatama-alueen takana asemalle pääsy edellyttää poikkeuksetta havainnointisopimuksen tekemistä asemanhoitajan kanssa. Sopimus esitetään vapaasataman portilla viranomaiselle kulkulupana. Asemalla työskentelevien määrä on myös rajattu kuuteen henkilöön kerrallaan. Haliaksen vuosittaisiin suunnitelmiin kuuluu saada rahoitus kahden henkilön päivittäisiin kuluihin. Vastaa-alle havainnoijalle ja rengastajalle maksetaan 30 mk/vrk. Tämä edellyttää kuitenkin pitempiaikaista, vähimmillään kahden viikon työskentelyjaksoa asemalla.

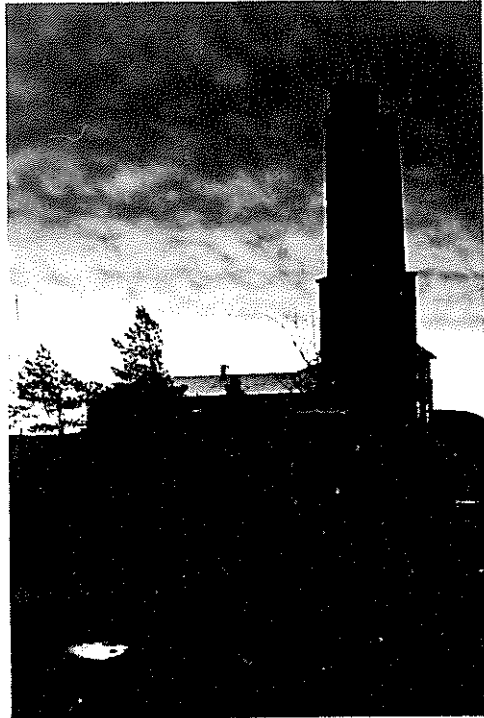
Julkaisut

Viisivuotiasraportti 1979—83 on tekeillä. Vuosittaiset toimintakertomukset rengastustalukoineen on luettavissa Tringan numeroista 1/83, 2/82, 2/81 ja 1/80. Mikäli olet kiinnostunut työskentelemään Haliaksella, ota yhteys asemanhoitajaan.

Asemanhoitaja:

Jukka Haapala
Ryytikuja 3 M 116
00840 HELSINKI
p. 90-6985223
Lintuaseman postiosoite (käytetään vain jatkuvan miehityksen aikana): c/o Vapaasataman tulliportti, 10900 Hanko.

Iikka Lehtinen
p. toimeen 90-666375.

Aamunsarastus Rönnskärillä. — Valok. M. Rämö.

RÖNSSKÄR

Yleistä

Rönnskärin lintuasema perustettiin vuonna 1961. Perustajana oli Suomen Lintutieteellinen Yhdistys, joka hoiti asemaa vuosina 1961—1980. Vuodesta 1981 lähtien aseman toiminnasta on vastannut kolme yhdistystä: jo mainittu SLY sekä Kirkkonummen Ympäristöyhdistys (KYY) ja Maailman Luonnonsäätiön Suomen-rahasto (WWF).

Rönnskärin sijainti Porkkalan kärjestä kolme kilometriä etelään on uuseille lintuharrastajille tuttu. Näkyyhän saarelle rakennettu Suomen toiseksi vanhin majakka hyvin kärjen "stajajaille". Rönnskär on yksi Porkkalan uloimman saariston neljästä suurimmasta saaresta. Uloimpana on Mäkiluodon linnakesaari ja siitä noin 1,5—2 km koilliseen ovat rintamassa Träskö, Rönnskär ja Salmö. Rönnskärin ympärillä on runsaasti erikokoisia, pääosin lähes puuttomia ulkoluotoja. Niillä pesii runsaasti vesilintuja, kahlaajia, lokkeja ja tiiroja. Rönnskär on maastoltaan kalliainen ja melko paljas. Saaren metsiköistä valtaosa on koivikko, mutta kaakkoisoosan on kasvanut melkoinen männikkö. Eteläosassa on hyvin rehevä suoalue ja pohjoisosassa upea lähes hehtaarin laajuinen katajikko.